

DOMOLJUB

Izhaja vsakega torka prvi
in tretji četrtak meseca.
Ako je ta dan praznik,
izide dan poprej. Cena
mu je 80 kr. na leto.
Inserati se sprejemajo in
plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu

v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo:
Uredništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Semeniške ulice
št. 3. Naročnina in inserati
pa: Upravništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopitarjeve
ulice št. 3.

Štev. 22.

V Ljubljani, dné 19. novembra 1903.

Leto XVI.

Dežela zboruje.

Deželni zbor zaključen.

Deželni zbor je zaključen. To novico so prinesli listi v ponedeljek 9. novembra. Novica ni nikogar iznenadila. Saj je bilo vsakomur jasno, da se ta deželni zbor po svoji večini ne bo odločil za razširjenje ljudskih pravic; zveza med nemškimi in slovenskimi liberalci, podpirana od vlade, je bila porok za to. Tak protiljudski deželni zbor pa nima pravice, da zboruje in daje ljudstvu postave. Na to stališče so se postavili poslanci katoliško-narodne stranke in niso dopustili rednega zborovanja toliko časa, dokler bi se ne zagotovilo razširjenje volivne pravice. Ker se to ni zgodilo in slovensko-nemška liberalna zveza ni pokazala najmanjše dobre volje, da ustreže upravičenim zahtevam naših poslancev, zato je moralo priti do zaključenja deželnega zbora. To je prva zmagovita bitka naših poslancev v boju za enako in splošno volivno pravico.

Boja še ni konec.

Toda boj še ni končan; do popolne zmage bo treba biti še marsikako vročo bitko. Zato pa ne smemo odložiti orožja niti za trenotek. Ker je zaključen deželni zbor, naj zboruje dežela dalje.

Vse naše ljudstvo se mora vdeležiti tega zborovanja. Po vseh krajih naj se vrše shodi, na katerih naj ljudstvo glasno zahteva razširjenje volivne pravice. Ljudstvu naj se dá toliko poslancev, da bo imelo po njih odločilno besedo v deželnem zboru. Le potem sme ljudstvo pričakovati boljših časov.

Poslanci med ljudstvo!

Naši poslanci popolnoma razumejo svojo nalogo. Komaj je zaključen deželni zbor, so že stopili naši poslanci med ljudstvo. Vršilo se je v posameznih krajih že več sijajnih shodov, na katerih se je ob velikem navdušenju izreklo popolno soglasje s postopanjem naših poslancev in se je odločno zahtevala splošna in enaka volivna pravica. Posebno sijajen je bil shod v Cirknici na Notranjskem. Na tem shodu so nastopili naši poslanci: dr. Šusteršič, doktor Krek in Drobnič. Pokazalo se je popolno soglasje med njimi in zborovalci. Jasno je, da je ljudstvo tesno združeno z našimi poslanci. Posebno zanimive stvari je povedal dr. Šusteršič. Zato prinašamo tukaj nekatere znamenitejšje odstavke njegovega govora.

Dr. Šusteršič o položaju.

Dr. Šusteršič je dejal, da katoliško-narodni poslanci po zaključenju dež. zbora z

mirno vestjo stopijo pred svoje kmetske volivce, katerih koristi so branili z vso odločnostjo. Nismo se pustili premagati in ne oslepariti. Oboje je poskušala večina. Zaključenje deželnega zbora pomenja za liberalno večino hud poraz. Razkrinkana v svoji nagoti stoji pred ljudstvom.

Liberalci hodijo sedaj po deželi in poskušajo vjeti kako izjavo proti obstrukciji. Pri tem pa se ne mislijo na obstrukcijo, ki so jo sami delali. Mi nismo krivi, da se ni nič delalo. Podali smo izjavo, da ne bomo nasprotovali nobeni zadevi, ki je ljudstvu v korist; liberalci so pa izjavili, da tega ne dopusté in niti v odseke jih ni bilo, dasi bi bila to njihova dolžnost. Mi ne oviramo prav nič, da bi se rešile ljudstvu koristne stvari v dež. zboru, ampak večina noče, in mi, ki smo manjšina, ne moremo večine prisiliti, da bi stvari dala v razpravo. Prvi pogoj za delo je torej, da ta večina neha biti večina.

Služimo le ljudstvu. — Liberalna nesramnost.

Liberalna večina je dejansko poražena. Izjalovili so se njeni poskusi, da bi premagala nas. Obstrukcija naša se obrača nato, da liberalna večina ne bo mogla delovati proti ljudstvu. Mi smo jim predlagali, naj se dela za ljudstvo, in če bi bili liberalci res prijatelji kmeta, bi se oprijeli tega predloga. Ako bi mi drugače postopali, bi bili izdajice svojih kmetskih volivcev. (Pritrjevanje.) Nam bi se seve potem bolje godilo, še za šampanjca bi dali liberalci, a ta šampanjec bi kmet drago plačal. Mi pri svojem nastopu nimamo družega pred očmi, kakor to, kar je naša dolžnost, služiti ljudstvu in zastopati njega koristi. Nato govornik pojasni, kako grdo so ravnali liberalci z njegovim predlogom, naj se vlada pozove, da dovoli več podpor po uimah poškodovanim kmetom. Niti o tem predlogu niso hoteli poročati in tako so škodovali ljudstvu. Govornik je že prej posređoval pri ministrstvu, ki je sedaj čakalo na poziv deželnega zbora. Liberalci so krivi, da sedaj ne bomo dobili onega, kar bi lahko dobili, ako bi hoteli poročati o njegovem predlogu. In ti ljudje so tako nesramni, da si še med kmete upajo.

Merilo liberalne ljubezni za kmeta.

Zoper liberalno gospodo se obrača naša obstrukcija. Ali imamo vzrok, nastopati zoper

gospodarstvo liberalne večine? Veliko govore liberalci o podporah. Sedaj pa čujmo. V proračunu za leto 1903 je zabeležen izdatek za po uimah poškodovane kmete 20.000 kron za celo deželo (smeh) za ljubljansko gledališče pa 24.899 kron. (Klici: Škandal! Tako delajo za kmeta!) Tako se meri, to je merilo liberalne ljubezni za kmeta. Za ljubljansko gospodo 24.899 K, za reveže kmete po celi deželi, ki so letos trpeli po požarih nad milijon škode pa le 20 000 kron. Tavčarjev izrek: „Liberalcem groš, klerikalcem knof“, bi se pravilneje glasil: „Gospodi goldinar, kmetu pa figo!“ Kmet še knofa ne dobi. Iz tega se razvidi, kak revež je tisti kmet, ki z liberalcem drži. Podoben je jagnjetu, katero hrani volka.

Številke govore o škandaloznem gospodarstvu liberalne večine.

Računski zaključek za l. 1901 izkazuje izdatkov 3.935.390 K, sprejemkov 3.601.487 K 27 vin., primanjkljaja v enem letu je torej bilo 333.903 K 48 v, a v proračunu je bil nedostatek proračunjen le na 85.514 K. Ker se je nedostatek tako povišal, bi človek mislil, da je bilo manj dohodkov. Pa bilo je drugače! Prejemki so bili proračunjeni na 2.998.424 K, v resnici jih je bilo 3.601.487 K 27 v. Kljub temu, da je bilo 603.063 K 72 v več prejemkov, nego je bilo proračunjeno, je bilo 248.389 K več primanjkljaja, nego je bilo proračunjenega. Gospodje so torej zagospodarili l. 1901 proti proračunu ta povišek primanjkljaja za 248.389 K 48 v in povišek dohodkov 603.603 K 72 v skupaj 851.453 K 20 v. (Klici: „Spat naj gredo!“) Tako gospodarijo z ljudskim denarjem. Ali ni bilo potrebno, da se tako gospodarstvo razbije? Kdo bo kriv, če pride dežela na kant? Tista liberalna večina, ki je tako zagospodarila.

Liberalci dolže obstrukcijo, a l. 1901 ni bilo nobene obstrukcije, in vendar so že takrat zagospodarili 851.453 K, dasi so imeli mir, kakor krava pri jaslih in jih nihče motil ni. Kam bi prišli, ako bi teh gospodov tudi nadalje noben ne motil. Pri takem gospodarstvu bi bilo treba doklade podvojiti. Ako seštejemo nedostatek iz l. 1901 v znesku 333.903, potem proračunjena nedostataka za l. 1902 v znesku 186.990 K in nedostatek proračunjen za l. 1903 30 000 K manj k a 850 802 K

liko več! Ali smo mogli kot vestni zastopniki kmeta tako gospodarstvo podpirati? (Burni klici: Ne, nikakor ne!) Vse, kar je v naših močeh, bomo storili, da se tako gospodarstvo razbije! Ljudstvo mora imeti večino, ne pa grofi, baroni in škrici! (Gromovito odobravanje).

Česa se liberalci boje.

Dr. Šusteršič nadaljuje: Liberalci pa pravijo, da bi bila splošna in enaka volivna pravica za kmeta škodljiva. Med seboj pa pravijo drugače. Med seboj javkajo: „Če bi bila splošno in enaka volivna pravica, pa bi bili v dež. zboru sami kmetijski poslanci. Tega se boje. Meni je neki liberalni zastopnik dejal: „Splošna kurija ne pomenja družega, kot pomnožitev kmetijskih poslancev, tega pa mi ne pustimo!“ Tako je rekel. Mi pa pravimo: Kmetu pravice, da bo gospodar v kranjski deželi! Kmetu se bo vedno slabo godilo, dokler bo odvisen od milosti gospode. To so liberalci pokazali pri lovskem zakonu, kjer so zahtevali naši poslanci, da bodi divjačina prosta, liberalci so se pa upirali.

Povišanje doklad.

V proračunu za l. 1903 liberalci sami pravijo, da bo doklade treba zvišati in da jih letos samo radi tega niso zvišali, ker je že prepozno. Kadar mi obstrukcijo proti sedANJI večini ustavimo, bo večina povišala deželne doklade. Kdor je zato naj roko vzdigne. (Klici: Nobeden!) Na ramena najrevnejših, na kmete, se hoče naložiti še več bremen. Liberalci so slabo gospodarili, so napravili dolgove, sedaj pa hočejo zvišati doklade, zvišati za 20, 30 ali celo 40 odstotkov od drž. davka. Tako „podporo“ bi kmetje dobili od liberalcev!

Zvišanje učiteljskih plač. — Odkritosrčna beseda učiteljem.

Na učiteljskem shodu je dejal ljubljanski župan in liberalni poslanec Hribar, naj se v namen zboljšanja učiteljskih plač zvišajo deželne priklade. Moje stališče je, da so učitelji res slabo plačani, na drugi strani pa bi se moralo bolj štediti pri novih šolah. Žalostno je v istini, gledati v vasi raztrgane bajte, v sredi pa šolsko palačo. Kaj pomagajo take palače, če pa kmet kruha

nima. Najprej skrbimo, da bo ljudstvo imelo kruha, potem zidajmo drage šolske stavbe. Otroci se morajo šolati, a za to ni treba tako dragih šolskih stavb sredi raztrganih bajt. Ljudsko šolstvo stane sedaj deželo čez en milijon kron. Kot poslanci kmetov ne moremo dovoliti, da bi se zvišale kmetske doklade v ta namen, da se zboljša učiteljem plača. Radi tega nismo sovražniki učiteljev, boljši prijatelji smo njihovi, nego liberalci. Zboljšajo naj se plače učiteljem, ampak ne na račun kmeta. Vlada naj pove, kaka državna sredstva hoče v ta namen dati; država naj plača, dežela, ki je na kantu, tega ne more storiti. Napravi naj se posebna šolska naklada, katero naj nosijo oni, ki imajo največ od šolstva in ki ne plačujejo nič deželnih doklad.

Liberalni učitelji sedaj posebno napadajo poslanca Jakliča in tudi mene. Meni psovke prav nič ne imponirajo in s psovkami me ne bojo spravili s stališča, katero mi je dolžnost zavzemati kot kmečki poslanec. Ker je glasilo liberalnega učiteljstva na surov način žalilo poslance katoliško-narodne stranke in podlo blatilo ugled poslanca Jakliča, izjavljam in uverjen sem, da bodo ostali poslanci z menoj istega mnenja, da dokler liberalno učiteljstvo za te nesramne psovke ne da klubu katoliško-narodnih deželnih poslancev zadostila, toliko časa vprašanja o zboljšanju učiteljskih plač ne pustimo v razpravo.

Ne zaradi sebe, ampak zaradi ljudstva smo to dolžni. Kdor napada kmečke poslance, žali kmetski stan. (Gromovito odobravanje.)

Imamo pa še drug pogoj. Predno pride zadeva ozvišanju učiteljskih plač v dež. zbor, mora biti razširjena volivna pravica. (Navdušeno pritrdjevanje.) Najprej pravico kmetu, potem pride drugo na vrsto.

Sedaj vé liberalno učiteljstvo, kaj mu je storiti. Dolžnost ima, tiste slabe tovariše, ki niso v čast učit. stanu, da te svoje nevredne tovariše izbacne iz svoje srede in poda izjavo, da se ne strinja s tem, kar počenjajo ti nevredneži. Pritiskajo naj na one, katerim so zaslomba, na liberalne poslance, da glasujejo za spremembo volivnega reda.

Velevažna izjava. — Nove zahteve katoliško-narodne stranke.

Dr. Šusteršič pride zopet na volivno reformo in pravi, da je bila katol. narodna stranka skrajno prijenjljiva. Zadovoljila se je s tem, da se ustanovi nova splošna skupina. Za to splošno skupino je zahtevala 6 poslancev in enega dež. odbornika. To je pač ponižna zahteva, da naj 70.000 volivcev voli 6 poslancev, dočim 80 graščakov voli 10 poslancev. Premalo smo zahtevali! Ker liberalci niti k sejam dotičnega odseka niso hoteli priti, ne velja več naša prva ponudba, s katero smo bili takrat zadovoljni. Izjavljam za svojo osebo, da se s splošno skupino sedaj več ne zadovoljimo. Ker so liberalci hodili okolu kmeta in govorili, da bo škoda, če bo volil v splošni skupini tudi hlapec, zahtevamo sedaj tudi pomnožitev števila poslancev iz kmetijske skupine od 16 na najmanj 20 poslancev. (Dolgotrajajoče odobravanje.) Toliko naj imajo kmetje v kmetijski skupini poslancev, kakor grajska in mestna gospoda! Tudi v splošni skupini moramo več zahtevati. Kmet naj bo gospodar!

Podpore.

Proti koncu svojega govora navedel je dr. Šusteršič, koliko v istini znašajo podpore, katere se kmetu naravnost delé. Take podpore so dvojne: Nagrada kmetovalcem za plemenske bike — 800 kron in za povzdigo kmetijstva 7000 kron, torej skupno 7800 kron, in še to vedno ne dobé pravi kmetje. Sedaj naj se pa ta svotica razdeli med vse kmete na Kranjskem. Prej ne bo za kmeta bolje, dokler se ne odpravi krivica, da bi nad 37.000 kmetom gospodarilo 6000 volivcev iz mest in veleposestva. Kdo more zagovarjati to krivico, ki se godi kmetu?

Naši poslanci nadaljujejo delo za ljudstvo.

Koncem svojega govora je g. poslanec omenil tudi še nameravane nove železnice Babnopolje-Rakek in obljubil najskrajnejši boj proti tej nepotrebni železnici, katero hočejo graditi uplivni liberalci in po kateri bi bilo ljudstvo uničeno. Končal je svoj govor: „Ako ljudstvo složno stoji za nami,

potem je zmaga neizogibna. Možje, kmetje, edini bodite, ako držite skupaj in združeni gremo skupaj v boj, bomo zmagali.“

Zborovalci, tudi dosedanji nasprotniki, so z nepopisnim navdušenjem odobraval postopanje naših poslancev. Kmetje obeh strank so pokazali, da v tako važnem trenutku, ko se gre za njihove stanovske koristi, pozabljajo prejšnja nasprotstva in združeni stopajo v boj, kar jim bo prineslo gotovo zmago.

Resolucije.

Soglasno so bile sprejete nato resolucije, katere je predlagal č.g. Anton Lavrenčič, ki se je s toplimi besedami spominjal tudi boja koroških Slovencev. Resolucije se glasé:

I. Volivci iz cirkniške, rakovške, šentviške, bloške in starotrške občine, mnogoštevilno zbrani, izjavljajo soglasno, da nameravana železnica Babnopolje-Rakek nasprotuje gospodarskim koristim ogromne večine tamošnjega ljudstva, in pozivljejo svoje deželne in državne poslance, naj z vsemi silami preprečijo omenjeni železnici vsakršno deželno ali državno podporo.

II. Dalje izjavljajo, da more edinole splošna in enaka volivna pravica v deželni in državni zbor popraviti neznosne krivice, ki se sedaj godé kmetijskemu ljudstvu gledé na zastopstvo v zakonodajnih zborih. Zato pričakujejo od svojih poslancev, da bodo z vso vnemo delovali za uvedbo splošne in enake volivne pravice v deželni in državni zbor.

III. Zbrani volivci so prepričani, da noben razumen kmečki mož ne more resno nasprotovati izpremembi kranjskega deželnozbornskega volivnega reda v tem zmislu, da dobé ljudski zastopniki večino nad onimi zastopniki, kateri imajo neznatno število volivcev za seboj, pa sedaj v škodo kmečkega prebivalstva gospodujejo v deželi. To zadevo proglašajo za najbolj nujno in zato kar najodločnejše obsojajo tiste strankarske spletkarje, ki so zvijačno v nekaterih občinskih odborih v prilog liberalcev in v škodo ljudstvu izvili izjave proti delovanju poslancev katoliško-narodne stranke v deželnem zboru v tem oziru. Izjavljajo tudi, naj bo tem občinskim odborom za vzgled moška in

odločna izjava šentviške občine, priobčena v „Slovincu“ dné 7. t. m.

IV. Svojima poslancema v deželnem zboru in sploh vsem deželnim in državnim poslancem katoliško-narodne stranke, zlasti njenemu neustrašenemu načelniku dr. Šusteršiču, izražajo popolno priznanje in zaupanje. Deželne poslance prosijo, naj vstrajajo v svojem hudem boju proti združenim slovenskim in nemškim liberalcem, dokler ne priboré ljudstvu pravice.

V. V bratovski vzajemnosti izražajo, da se čutijo edine z rojaki na Koroškem v boju za pravice slovenskega jezika; izjavljajo priznanje požtvovalnemu nastopu poslancu katoliško-narodne stranke, dr. Brejcu in pozivljejo svoja državna poslanca, naj se za koroške Slovence potegneta s tisto vnemo, kakor za svoje lastne volivce.

Posnemajte Cirknličane!

Po shodu so obkolili možje poslance ter jih zagotavljali, kar so na shodu obljubili, da bodo nepremično stali za našimi poslanci in da jih ne bodo premotile nobene protiljudske liberalne spletke. Na tleh, kjer so še pred nedavnim časom bili izključni gospodarji naši nasprotniki, so naši poslanci slavili zmago.

Naj tudi drugod ljudstvo tako krepko in složno vstane za svoje pravice! Mogočno naj se razvije v celi deželi po shodih zastava katoliško-narodne stranke, na kateri stoji zapisano: Ljudstvu pravico! Končna zmaga je gotova!

Sola za tatove. Policija v Parizu je pred nekaj dnevi odkrila tatinsko šolo, koje voditelji so ji odnesli srečno pete. Kmalu potem je zaprla policija tri mlade žepne tatove, kateri so že celo leto kradli, ne da bi jih policija zasledila. Imeli so pa tudi dobro šolo. Poučeval jih je nekdo, za kar so mu morali prinašati svoje dnevne „dohodke“. Policija se je napatila v stanovanje tega učitelja ter tamkaj našla deset velikih človeških postav iz lesa oblečenih v različna moška in ženska oblačila. Na vprašanje, čemu da so te postave, je odgovoril eden dečkov: „To je vendar naša šola! Tu se učimo žepne tatvine.“

Listek.

Potokarjev sin

(Priredil Sm. . . .)

(Dalje.)

VII.

Minila so tri leta — Alojzij je postal trgovski pomočnik. G. Štirn mu je naredil dobro izpričevalo in ko mu ga je izročil, je slovesno izjavil, da ga sprejme med svoje pomočnike, da ga morajo odsedaj vsi kot sebi enakega vikati kakor ga bo on in Komer.

„Odsedaj naprej ne boste stanovali nič več v oni podstrešni sobici — to bo dobil novi učenec — zato si morate v mestu poiskati stanovanje in hrano in zato dobite mesečnih 70 K. Sedaj ste izpolnili očetovo voljo in upam, da bodo z vami zadovoljni. A vem“, je nadaljeval g. Štirn „da vaše najsrčnejše želje še niso izpolnjene, vem, da še niste pozabili — slikarstva. Tudi slikar ste še lahko! Priporočil sem vas že predsedniku društva za umetnost g. Frančišku Štupica, ki vam gotovo lahko mnogo pripomore v dosego cilja. Za sedaj se pa malo odpočijte; lahko greste domov, imate štiri dni dopusta.“

„Najlepše se Vam zahvaljujem, g. Štirn; vi ste bili meni vedno naklonjeni. Prosim, ali smem še danes in jutri v svoji sobi slikati?“

„Seveda. Kaj pa hočete naslikati?“

„Poskusil bi rad z oljnatimi barvami, da morem potem kaj pokazati g. Štupici.“

„Že dobro!“

In Alojzij je z veselim srcem hitel v mesto, da si nakupi potrebnih barv, platna in olja. Kmalu se je vrnil in se takoj lotil dela. Delo mu je šlo hitro izpod rok in drugo opoldne — prej kakor se je nadejal — je bila doslikana.

In popoldne je odšel k g. Štupici, pokazal priporočilno pismo od g. Štirna in — sliko. G. Štupica se ni mogel načuditi sliki in je drage volje obljubil podporo. „Ta vaša slika je najlepše priporočilno pismo“ je dejal.

Z veselo nado, da bo morda vendar-le dosegel to, po čemer tako hrepeni njegovo srce, je odšel domov. Pač se mu je vrivala misel: „Kaj bodo pa rekli oče?“ a upal je, da jih bo že pregovoril. Saj

ima 60 K, katere se je bil zadnje leto prihranil, in ko bodo oče videli, da je varčen, mu bodo že dovolili.

Doma je dobil mater v sobi — nekaj so krpali — in poleg njih je sedela mala Lizika, ki pa je vedno bolj pokašljevala. „Mati, sem že pomočnik!“ in mati in sin sta si prisrčno stisnila roke.

„Hvala Bogu! sedaj bode bolje. Saj ostaneš še pri g. Štirnu?“

„Seveda! Le stanovanje in hrano bom dobil v kakšni pošteni hiši, zato bom pa zaslužil sedaj 70 K vsak mesec.“

„Kaj pa imaš tukaj?“ je pokazala Lizika na zavitek, ko si je že ogledala Alojzija od vrha do tal.

„Prav lepo oljnato sliko za očeta in mater. Le potrpi, da pridejo oče domov.“

„Torej še nisi pustil slikanja“, je dejala mati nekoliko prestrašena.

„O ne še in ga tudi ne mislim! Po priporočilu g. Štirna mi je predsednik društva za umetnost že obljubil podporo. Očeta pa že kako pregovorim. Tukaj imam 60 K, ki sem si jih prihranil zadnje leto, te bom dal očetu in ko bodo potem dobre volje, mi bodo že dovolili. Ali ne prihaja nekdo?“

„Dober večer, oče!“ in sin je podal očetu roko v pozdrav. „Hvala Bogu, srečno sem prestal svoja tri leta — sem že pomočnik.“

A Potokar se ni razveselil, ni pohvalil sina kakor je pričakoval, in zinil ne bele ne črne; videlo se je, da je sam nase jezen. Hodil je po polju in videl, kako je lanski zimski mráz škodoval setvi. Vrhtega se je sporekel še s hlapcem, ki mu je zabrusil v obraz, da se je vdinjal za mlinarskega ne pa poljskega hlapca.

„Martin, ali čuješ, fant je že pomočnik“ je dejala Potokarica.

„A tako!“ in Potokar se je vsedel na klop. „Saj pa je bil že skrajni čas, da prideš do kruha. Je bilo že to neumno od mene, do sem te dal učiti za trgovca; boljše bi bilo, da bi se bil poprijel poljedelstva. Sedaj pa spravi dobiček — Jud, jaz pa — delo in jezo. Pokaži izpričevalo! No, bo kaj? Kam si ga pa zamečkal?“

„Tukaj je, oče.“

Potokar je držal izpričevalo v obeh rokah in polglasno bral; tako je delal vedno, kadar je moral prebrati kako važno listino.

„Ata, ali je ze dobro?“ je prašala mala Lizika in pogledala očetu v obraz.

„E no, bo že. Kaj pa sedaj?“

„Novi učenec dobi mojo sobo, jaz pa moram dobiti zunaj stanovanje in hrano.“

„Plača?!“

„70 K mesečno.“

„No, če se odštejejo od tega stroški za stanovanje, hrano, obleko, potem ne ostane nič.“

„Ali Alojzij je vendar varčen“, je pristavila Potokarica.

„Ha, varčen. Odkod pa veš to? Jaz nimam nobenega dokaza za to.“

„Tu imate dokaz. Letos sem si prihranil teh 60 K; vsak mesec sem dobil pet kron, pa sem jih vedno shranil.“

„Ha-ha, ali je to denar?“ se je zasmel Potokar.

Alojzij je, skoraj bi rekel, okamenel. Mislil je, kako se bo oče razveselil in ga pohvalil — a sedaj nima zanj samo nobene lepe besede, ampak še — norčuje se iz vsega.

„Ali ni to veliko?“ je prašal očitajoče.

„Veliko? Kapljica vode v grmado. Pri judu Leviju moram zopet vzeti 500 K na posodo in v gostilni imam tudi še 80 K dolga.“

Potokarica je prebledela: „Oh, za božjo voljo, v gostilni 80 K! Oh, Martin kaj delaš?“

„Ha, če bi bilo to največje hudo!“ je dejal mož porogljivo in kljubovalno. „Da imam pošten in zabaven večer — kdo bo vedno gledal doma te kisle obraze — že rad plačam par litrov za druge, a potem pride še kartanje in tam se zgubi, če ima kdo smolo; in da imam jaz vedno nesrečo, je samoposebi umevno. Nazadnje sem vedno suh in moram prositi za posodo.“

„Oh, Martin! Martin!“

„No, no, le javkaj in tarnaj. Naredi še malo bolj kisel obraz.“

Potokar je pričel po mizi bobnati, ona je odšla v kuhinjo zakurit za večerjo, a Alojzij je ostal kakor pribit in nemo zrl na svoj zaklad. Vsega naj dobi samo gostilničar in še ni dovolj.

Čutil je, kako mu upada vedno bolj pogum, da bi razodel očetu svojo željo. Postajalo mu je vroče in stopil je k oknu in ga odprl. Potem pa se je lotil zavitka; hotel je odvezati vrvico in že dolgo časa se je mučil — samo da bi ga oče prašali, kaj ima in mu tako sami pomagali iz zadrege, a zastonj. Segel je po nožu in hitro prerezal vrvico. Podoba je bila zavita samo še v papirju, Alojzij bi bil rad pričel, a ni znal kako in si tudi ni upal. Medtem je prišla Potokarica v sobo in Alojzij je proseče uprl svoje oči v mater.

Ta je stopila k možu, položila roko na ramo in s prosečim glasom rekla: „Alojzij ima še veliko prošnjo do tebe.“

„No, kaj je?“ je odvrnil osorno.

„Oče, jaz bi še vsejedno rad — postal — slikar.“

„Ka-aj?“ je zagrmel Potokar in skočil pokoncu. Obrnil se je k ženi: „In še ti daješ ljubčku potuho!“

Mari sem ga dal radi tega v mesto, da bo hodil nazadnje tu okrog lačen kakor — — —. Jaz ne dovolim.“

„Ali predsednik društva za umetnost, g. Štupica, je dejal, da naj prosi tebe za dovoljenje; da mu boš dovolil, ko bo videl njegovo lepo oljnatu sliko. Troškov pa tudi ne boš imel nobenih, ker ga bodo podpirali drugi ljudje. Tudi g. Štirn je rekel, da naj se le gre učiti slikarstva.“

„Torej že z oljem packaš. Pokaži!“

Odločilni trenotek — da ali ne! — Potokar je bliskoma pogledal sliko, postal je bleđ, potem mu je buknila vsa kri v glavo: „To je — —“ in slabi okvir je zaškripal: „H... to je pa — — Kopačev malin.“

„Oče!“ je zakričal sin, ko se je zlomil okvir in stegnil roko po sliki.

„Proč! To je za ogenj!“ In z enim sunkom je pahnil sina od sebe in Alojzijevo dragocenost so obliznili plameni.

Potokarica, ki je videla, kako je obliznil ogenj sliko, je hitro segla z roko po njo, a obžgala si je roko, slike pa le ni rešila.

„Oče, tega ne smeš!“ je zakričal sin in stisnil pest.

„Otrok, otrok, tvoj oče je!“ je zavpila prestrašena mati.

„Kaj? Ti me hočeš — — le počakaj, smrkovec —“ in oče je zamahnil.

V tem trenutku se je pokazalo med vrati obličje in s klicem „Alozij, Alojzij“ se je vrgla mala Lizika med očeta in sina in — udarec namenjen Alojziju je zadel njo.

Deklica je zavpila in lotil se jo je hud kašelj, potem pa se ji je udrila kri.

„Martin, Martin!“ kot dvorezen nož so zadele te očitajoče besede Potokarja in žena je odnesla deklico v spalnico. Sam je obsedel zamišljen. Zdelo se mu je, kako očitajoče lesketa kaplja dekličine krvi na njegovi srajci; ni strpel, nič več ni strpel v sobi, zdelo se mu je, da mu vse samo očita, in zbežal je vun v tiho noč... (Dalje.)

Ni vse eno, kakšna primes se rabi za vsakdanjo kavino pijačo. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ima zaradi svojega posebnega proizvajanja priljubljeni vonj zrnate kave in je zato najbolj pripravna za prirejanje prav tako okusne kakor zdrave kave. Proti mnogoterim manj vrednim posnemukom, ki so izredno podobno zaviti, pa je treba pri nakupu vedno povdariti ime Kathreiner in jemati tudi same izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Politični razgled.

Nova ministrska vlada na Ogrski strani.

Tisti dan po vernih dušah so prisegli na Dunaju pri cesarju novoizvoljeni ogrski ministri. Koj drugi dan pa so bili pripravljene, da se pokažejo poslanski zbornici in magnatom. Prišedši z Dunaja v Budimpešto so šli takoj v klub liberalne stranke, kateri je minister grof Tisa predstavil svoje tovariše, ki imajo sedaj v rokah vlado. Grof Tisa je povdarjal, da mora napraviti soglasje med ogrskim ljudstvom pa med krono. Rekel je tudi, da je zato, da dobé Ogri svoj armadni jezik. Spoštovati bo hotel, tako pravi, zakone in pravičnost, preganjal pa da bo hujskače. Tu je novi minister dobro opravil. Drugače pa je bilo, ko je namerjal predstaviti novo vlado poslanski zbornici. Zbornica je tisti dan bila vsa v ognju. Podpredsednik je naznanil, da je odstopil predsednik Aponyi. Vihar je razsajal po celi hiši, in se ni hotel poleči. Novi ministri so čakali v bližnji sobi, kdaj da se malo umiri, da bi se mogli pokazati. Ker le ni bilo kocka hrupu, je moral zbornični podpredsednik za kratko ustaviti sejo, ko pa je pričel vnovič, je stopila v dvorano nova vlada. Nekaj poslancev jo je pozdravilo, uporneži pa so kričali: „Vun ž njimi!“ Ko je odprl usta grof Tisa, novi minister, da bi pričel govoriti, je zagnala uporna stranka tak vrišč, da je bila seja pretrgana. Čez nekaj časa je vendar bilo toliko miru, da je mogel prebrati cesarjevo pismo, s katerim je bila imenovana nova vlada. Ob 4. uri tistega dne pa se je predstavil novi minister še zbornici magnatov ali velikašev. Tri dni kasneje je prišel novi minister zopet v zbornico. Takrat je bilo vse tiho in mirno. Govoril je največ o armadnem jeziku, kateri bi naj bil na Ogrskem ogrski. Treba pa je, pravi, da gremo počasi naprej, le tako da bomo kaj dobili. Treba je, pravi, pred vsem ohraniti zaupanje do kralja. Ko so pri ti priči jeli nekateri kričati, je rekel: S krikom me ne bodete ostrašili. Pokazalo se je, da bo novi minister res bolj trdo nastopal, kakor njegovi predniki. Možu so dali ime „železna roka“ in tega tudi zasluži. Prva skrb novega ministra je, da dobi takoj proračun in pa brambeni zakon. Poslanska zbornica zdaj vedno nadaljuje svoje seje. Dobila je tudi novega predsednika in podpredsednika. Prva stvar, ki jo je sklenil novi ministrski zbor, je le-ta, da predloži zbornici hitro zakon zastran vojaških novincev. Ogrska ima namreč še okoli 50.000 tretjeletnikov pod vojaško suknjo in ti bodo morali služiti še toliko časa, dokler jih zbornica ne pusti domov.

Volivna prenovitev za štajerski deželni zbor.

Po dolgih in hudih bojih, ki jih je morala biti manjšina strank v štajerskem deželnem zboru, se je posrečilo manjšini, da je bil sprejet načrt zakona, po katerem naj bi se prenovil red za volitve. Slovenci, katoliška ljudska stranka ter kmetiški poslanci so morali prestrašiti liberalce in druge take tiče prej z obstrukcijo, preden se je zgodilo to. Ti tiči so morali pogoltniti marsikako debelo, ko jim je sedaj brala manjša stranka levite. V kuriji mest in pa na deželi se je vpeljala naravnostna in tajna volivna pravica. Tako se bo volilo tudi pri državnozbornih volitvah. Nova splošna kurija pa bo volila osem novih poslancev, kateri so razdeljeni po sodnih okrajih. V slovenskem delu dežele so mandati razdeljeni tako-le: Sodni okraji: Radgona, Cmarek, Ajbišval, Arvež, Marenberk, Maribor in pa Slovenska Bistrica imajo svoj volivni okraj. Sodni okraji: Celje, Vransko, Gornji-grad, Laško, Šoštanj, Konjice, Slovenjgradec imajo zopet svoj volivni okraj. Sodni okraji: Ptuj, Ormož, Šent-Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Gorenja Radgona pa tudi svoj volivni okraj. V teh ima vsaka občina, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju nad 400 prebivalcev, zase svoje volišče. Pravico do volitve ima vsaka moška oseba, ki ima avstrijsko državljansko pravico in ki že vsaj šest mesecev stanuje v tisti občini. Ker je vlada zadovoljna s tako prenovitvijo, bo v kratkem potrjena ter razpisana volitev za nove poslance. Slovenci bodo na ta način dobili že kake tri nove poslance.

Papeževe besede.

Sv. oče Pij X. so odprli v ponedeljek konzistorij (t. j. posvèt s svojimi kardinali), v katerem so povdarjali, da so se zastoj skušali otesti papeškega jarma, da so se pa navsezadnje le vdali božji volji. Sv. oče so posebno naglasili, da je papež prost pri cerkvenem vodstvu, ter da ni odvisen od nobene posvetne oblasti, in da se tudi ozirati ne sme na nobeno. Sv. oče so dalje zavrnil misel, češ da bi se papež ne smel vtikati v politiko, ker je nemogoče, ločiti politiko od vere. Papež mora imeti, tako so dejali, zveze s poglavarji in oblastniki držav, da more zagotoviti katoličanom varnost in prostost. Sv. oče se bodo, kakor tudi njih predniki, bojevali za resnico in pravico, ter jo usajali v srca dobrih in poslušnih ljudi. O da bi res vladali povsod ti dve božjih hčerki: resnica in pravica!

Novi ministri na Laškem.

Nove ministre so dobili tudi na Laškem. Prejšnjemu ministrskemu predsedniku je pisal kralj, da ga ne mara več, ter da želi novih mož v vlado. Novi minister se imenuje zolti in je star šestdeset let. Bil je najprvo poslanec, pozneje večkrat minister, sedaj pa je prvi minister. Na ministrski stol je sedel s pomočjo socialistov. Ti pa pritiskajo sedaj na vlado, naj izdá zakon zastran ločitve zakona. Nekateri pravijo, da bo novi minister nasprotnik temu, drugi pa zopet pravijo, da bo ugodil zahtevam socialistov. Kakor prejšnji, tako bo najbrž tudi ta pred-

sednik katoliško cerkev na Laškem še bolj grdo gledal.

Pogajanje med Rusijo in Japonsko.

Pred nedavnim časom je med Rusijo in Japonsko tako vršalo, da smo dejali, da mora priti na vsak način do vojske. Ali preveliko nasprotstvo se hitro zbije, in tudi tukaj je prišlo do pogajanja med obema državama. Vendar pa se že dolgo ne morejo pogoditi. Enkrat je že Japonska postavila svoje zahteve, katere je pa Rusija odklonila. Zdaj je sestavila drug pogoj. Japonska zahteva od Rusije, naj odnokliče vojaštvo iz Mandžurije ter lahko pusti samo 10.000 mož za mejno stražo v Mandžuriji. Dalje sme po Mandžuriji le Kitajska graditi svoje železnice, tudi promet naj odpre Ruska vsemu svetu. Ruski minister je odgovoril Japoncem, da iz Mandžurije za enkrat še ne more poklicati vojaških čet. Mandžurijskih železnic pa Rusija ne popusti, temuč je ukazala oblastem, naj preženo vse Japonce od železnic. Rusi seveda mislijo dobiti deželo čisto v svoje roke, zato ne bodo odnehali od tega, kar so pričeli.

Z Balkana.

Na jesen gre; za to vse življenje pojema, in tudi na Balkanu je opaziti ta sled narave. Vstajniki so na več mestih odložili svoje orožje in se pokorno udali. Mnogo se jih je povrnilo domov. Po več krajih je videti mnogo junakov, ki se že izza vstaje niso dali pokazati. Vodniki vstajskih čet se pritožujejo nad poslednjim reformnim načrtom, ker ne govori nikjer nič o pomilostitvi. Vsi žele tudi, da bi prišel namestu poglavarja Hilmi-paše kak krščanski poglavar. — Vednosti, ki prihajajo vsak dan z Balkana, pravijo, da je revščina velikanska. Ljudje begajo okrog ter se ne upajo domu, ker se boje turških vojakov. Ti kar brez sramu kradejo žene in dekleta. Beguni se potikajo po gozdovih ter že jedo skorjo od dreves in korenine. Kadar lakota vseeno premaga, se vrnejo v doline, kjer jih čaka turška ječa in grozne muke. Turški baši-bozuki prodajajo na trgih krščanske otroke po 25 grošev enega. V enem samem okraju (bitoljskem) so pomorili letos čez 20.000 kristjanov, ki so slovanske narodnosti. Mnogo begunov pride v druge države, ter prosijo podpore za sebe in svoje tovariše. Na Bolgarskem in Srbskem jih je vse polno. Usmiljeni ljudje zbirajo zanje milodare. Bolgarska princeznja Klementina, ki je že mnogo darovala za makedonske begunce, se je obrnila pred kratkim na evropske dvore, naj kaj dajo za uboge Makedonce. Prvi je prihitel na pomoč naš presvetli cesar, ki ji je poslal v ta namen okoli 8.000 kron. — Razmere za enkrat ne bodo boljše, ker Turčija neče nič izboljšati. Vse tisto, kar ji je nasvetovala naša in ruska država, je zavrgla. Turško prebivalstvo je neki silno veselo, ker se je sultan po robu postavil evropskim zahtevam. Morebiti bode ta dogodek zbudil usmiljenost pri evropskih močeh. Poroča se res, da odrine več avstrijskih in ruskih ladij pred Carigrad. Na Bolgarskem in Srbskem pa so se častniki skrivaj zavezali, ter si podali roke, da bodo šli skupno v boj nad Turka.

Dopisi.

S Koprivnika v Bohinju. Dolgo že nisi, dragi Domoljub, ničesar poročal iz naše planinske vasice, katera bi bila svetu nepoznata, da ni svoj čas tu župnikoval „mojster pevcev“, naš Valentin Vodnik. Da še živimo in nismo pozabili nate, vidiš v tem, da prihajaš k nam v precejšnjem številu. Živimo pa po navadi. Po letu „majarimo“ po triglavskih planinah, ker pripravljamo sloveči bohinjski sir ter marsikakemu turistu radi postrežemo s svežim mlekom.

Po zimi si pa iščemo zaslužka pri gradnji predora bohinjske železnice, ali pa z vožnjo lesa iz gozdov verskega zaklada na Rudnem polju in pri Mrzlem studencu na „breds“. Tako si tedaj služimo in se potimo vsak za svoj ljubi kruhek.

Dné 24. oktobra je bil za nas vesel dan, kakršnih ni mnogo v našem sicer zelo enoličnem življenju. Ta dan smo namreč sprejeli na znanem: „Vodnikovem razgledniku“ novega gosp. župnika. J. Vrankarja. Prevzeti od krasote, ki nam jo na tem kraju nudijo visoki alpski vrhovi, v večernem solncu se lesketajoče boh. jezero, in divni ter romantični Bohinj, so nas gospod v vnesenih besedah pozdravili, podali nekaj dobrih svetov in povdarjali namen njihovega prihoda semkaj. Teško smo dočakali gospoda; čakali smo ravno pol leta.

Od 24. aprila, odkar je blagi g. župnik A. Payer zatisnil oči za vedno, opravljal je č. g. župnik Ivo Berlic iz Srednjevasi z veliko vnemo ob nedeljah sveto opravilo. Na tem mestu bodi izrečena dobremu gospodu pristrčna zahvala za trud od vseh faranov. Vsako nedeljo po dve sv. maši in pridigo in sicer eno doma eno pa na Koprivniku, in poleg tega zelo težavna pot na Koprivnik — ni malo in lahko.

Novemu g. župniku pa želimo, da bi se med nami udomačili kot rajni gospod A. Payer.

Imamo še eno drugo za bregom. Naša čez 1000 m nad morjem ležeča župnija nima nobene ceste. Samo tri poti jo vežejo z ostalim svetom. Toda za vožnjo je porabna samo ena in to od Jereke do Koprivnika in na Gorjuše. Pod je prestrma in drugače slaba. Prosimo merodajna oblastva, da nam pripo-

morejo jo že enkrat graditi. Dasi vsak uvidi potrebo te ceste, vendar ima to podjetje mnogo hudih protivnikov, zlasti v Srednjivasi in Prešnjici. Zakaj? Boje se stroškov. To je sicer prav, toda pomislite, koliko bi pripomogel samo verski zaklad, ki bi po ti cesti lažje dovažal les k železnici. Stroški pa bi ne bili tako veliki, kot se vidijo na prvi pogled. Posebno še, če pomislimo, koliko koristi bi imeli ne samo Koprivničarji, Gorjušci in Jerekarji, ampak tudi Črešujani in morda tudi iz Srednjevasi kdo. Če nam hočete biti pravični, morate jo nam pomagati graditi, saj smo jo tudi mi pomagali ono okoli Bohinja, dasi nimamo družega od nje, kot davke za njo in če se kdo pelje morda za zabavo okoli Bohinja. Sicer pa o ti stvari to ni zadnja beseda. Za danes dovolj — zato pozdravljeni!

Št. Vid na Dolenjskem Na našem pokopališču se vidi za naš kraj nenavadno lep nagrobni spominek. Dal ga je narediti Anton Čebular z Brega svojemu v Št. Vidu zamrlemu bratu Fran Čebularju. Spominek je iz kamna izklesan, visok 2 m 70 cm. Spodnji del je iz domačega črnega kamna, srednji iz nabrezinskega marmorja, gornji iz češkega belega kamna. Gornji del predstavlja vero, upanje in ljubezen in je prav mojstersko izvršen. Genij v ženski podobi se z eno roko oklepa križa kazoč s prstom proti nebu, kjer je naša tolažba in naš prihodnji skupni dom. V drugi roki drži srce, znamenje ljubezni, sidro pa sloni ob nogah genija. Človek opazujoč spominek, ne more tako hitro od njega, ker obuja mu tolažilne spomine. Spominek je izdelal kamnosek Jakob Vettoraz s Peč pri Moravčah po prav nizki ceni in se prav lahko z dobro vestjo priporoča za dela te vrste.

Iz Tržišča na Dolenjskem. Ljubi gospod urednik! V precejšnjem številu pošiljate svoj cenjeni list v našo faro, in prinašate novice vesele in žalostne; ali od nas menda še niste nobene priobčili. Zato evo danes nekoliko. V našo faro prihaja tudi nekaj „Bogoljubov“, „Rodoljub“ se je že nekoliko obril. Pa čujte nekaj preklicanega „Naroda“ se je tudi obesilo pri nas. Pa ker je Narodova vest težko obložena z lažmi in drugo nesnago, postal je list tako težak da ga ena vas ni mogla izdržati zato je hitro še ena na pomoč pristopila in tako dve vasi skoro eno leto vzdržujeta „Narod“, in ga kot dušno pašo prebirata z veliko neumornostjo, pa kakor se zadnji čas širijo glasovi že ti omagujejo. Bog daj, da bi se tudi v teh dveh vaseh enkrat spametovali in vrgli to nesnago tja, kamor spada!

Letina je pri nas mnogo boljša kot lani, le vinstvo se je malo zmanjšalo; ga je precej manj kot lani, pa Bog je vinsko kapljico preustrojil, ima mnogo boljši okus, kot lani. Moč ima pa toliko, da jo treba

previdno uživati, sicer bi utegnila marsikaterega junaka vreči ob tla. Zato vinski trgovci, če se hočete založiti s pristno dolensko kapljico, le v našo gorico! Žal vam ne bode. Izvestekdo.

Ribniški novičar. Meja med rusko in turško državo drži med Loškim potokom in Drago. Na eni strani vlada Rus, na drugi pa gospodari Turek. Iz časopisov mi je znano, da vlada Rus miroljubno, trudi se neumorno za blagor svoje države, njeno povzdigo in procvitanje v vseh strokah in panogah odnotne industrije in ima sploh noč in dan skrb za udobnosti svojih podanikov. Prav vse kakor na Ruskem, samo to je škoda, da ni poglavarju te kranjske Rusije ime **M i k l a v ž I.** — Draga pa spada pod Turka in ondi vlada turško gospodarstvo. Kakor pretresujoče novice doli iz nesrečne Makedonije šle so mi do srca besede ribniškega jastreba, ko mi je pravil o odnošajih v kranjski Turčiji. Doli v pravi Turčiji gospodari sultan samooblastno, ako komu ni všeč, mu pa denejo židano vrstico okolu vratu. Ondukaj v Dragi gospodari se istotako, da pa kdo kaj ne črhne, zamažejo se mu usta s pečenko in zalijejo z vinom. No potem pa govori, če moreš.

Uprav turško je tudi to, da je ondotni poglavar, še potem, ko je bil izvoljen nov obč. odbor in tudi že izvoljen župan, klical še vseeno stari odbor. Tudi denarno gospodarstvo je turško in sicer toliko turško, da je sam ruski sosed v Laškem potoku rekel, da svojemu sosеду Turku nič ne zaupa, in ni hotel izročiti lepe svote denarja za občinski les, njemu, ampak obč. odboru.

Sostavil se je neki odbor, ki zahteva reforme v turški deželi in pri njeni vladi in Turku zdaj tenka prede. Toda, kakor Turek doli v Carigradu, tako ima srečo tudi Turek v Dragi. Oba imata dobre pomočnike. Dragarskemu Turku priskočil je na pomoč nekdo, o komer bi tega ne bili pričakovali. Za danes še ne izdamo imena. Pribijemo pa, da ni lepo, če ga hodi vlačiti vun iz smrdečega blata. Da bi se le pri tem kaj ne umazal naš pjonir!

Slovenski novičar.

Na delo za pravice ljudstva Podpredsednik vodstva katol.-narodne stranke, gosp. dr. **K r e k**, je

razposlal mnogim zaupnikom pisma, v katerih pravi med drugim: Deželni zbor je na prošnjo Heina in liberalcev dunajska vlada zaključila. Naši poslanci so sklenili, da v deželnem zboru brezobzirno spravijo na dan vse krivice, ki se godé slovenskemu ljudstvu na Kranjskem. Iz časniških poročil Vam je znano, da so s tem v resnici pričeli. A tega gradiva se je tudi vlada tako prestrašila, da je hitro zaključila deželni zbor. To je očiten parlamentarni poraz liberalne deželnozborske slovensko-nemške večine, kakor tudi od nje podpirane vlade. Ker so pa zdaj vrata deželne zbornice zaprta, se mora zborovati javno po celi deželi, da govori glasno slovensko ljudstvo samo. Resolucije shodov, ki se morajo vršiti po celi deželi, bodo vplivale bolj, kakor najlepši parlamentarni govori. Zato se moramo pa tega sredstva izdatno poslužiti, in sicer zdaj takoj pod neposrednim vtiskom zaključnja deželnega zbora. Pokazati moramo, da se naše ljudstvo zaveda parlamentarne zmage svojega zastopstva v zadnjem deželnozborskem zasedanju in da stoji neustrašeno in vedno odločnejše na njegovi strani. Priporočam torej v imenu izvrševalnega odbora vodstva katol.-narodne stranke, da somišljeniki prirejajo javne ljudske shode, na katerih dnevnem redu bodi deželnozborski položaj in volivna reforma. — Ta poziv je našel glasen odmev po vsej deželi. V nedeljo dne 15. novembra so se vršili veliki shodi v Škofji Loki, Slavini, Sori, Št. Lovrencu, v Dobropoljah itd. Za prihodnjo nedeljo je napovedanih še veliko drugih. Tako je prav! Na delo za pravice ljudstva!

Čast vrlemu možu. Znano je, koliko mora prestatiti deželni poslanec učitelj Jaklič od strupenih liberalnih napadov. Celo šolske oblasti ga vsled liberalnega hujskanja preganjajo. Krepak odgovor takemu ravnanju so dale tiste občine, ki so vrlega moža zaradi njegovega požrtvovalnega in nesebičnega delovanja za ljudske koristi imenovala za svojega **č a s t n e g a č l a n a.** Te občine, ki so s tem dejanjem počastile Jakliča in — sebe, so: Videm pri Dobropoljah, Podgora, Lužarje, Struge.

Pravi glas iz naroda. Prejeli smo in objavljamo: Prosimo, blagovolite v svojem cenjenem listu sledeče priobčiti: Občina Žilče pri Cirknici je res izdala peticijo, priobčeno v „Slov. Narodu“ z dne 28. oktobra t. l. Ko bi mi podpisani odborniki vedeli, da je ta peticija bila proti katoliški-narodni stranki in da jo bo priobčil „Slov. Narod“, bi tega nikdar ne podpisali. Zakaj mi smo in ostanemo katoliški narodnjaki. Konec one peticije pa še enkrat ponavljamo: „Sicer pa bomo vedeli upoštevati koristi in delovanja naših sedanjih zastopnikov v deželnem zboru“ — in bomo vedno volili **može katoliške narodne stranke za svoje**

poslance. — Pri sv. Vidu nad Cirknico, dné 5. novembra 1903. — Anton Žnidaršič, I. občinski svetovalec. — Andrej Makovec, občinski odbornik. — Janez Doles, obč. svetovalec. — Janez Jakopin, obč. svetovalec. — Andrej Rat, obč. svetovalec. — Ivan Koščak, občinski odbornik. — Jakob Perhaj, občinski svetovalec. — Pavel Tekavec, občinski odbornik. — Matevž Stritof, občinski odbornik. — Janez Klančar, občinski odbornik. — Lah Janez. — Občinski odbor občine Jarše je prepričan, da je krivičen sedanji volivni red v kranjski deželni zbor, po katerem ima 80 graščakov in 6000 mestnih volivcev 20 poslancev, torej večino nad poslanci 37 000 kmetov, ki imajo samo 16 poslancev. Zato zahteva občinski odbor, da se izpremeni volivni red za kranjski deželni zbor tako, da bo pomnoženo število poslancev iz kmečke skupine, da se uvede splošna volivna skupina in tako dobi večino kmetsko ljudstvo ter razruši sedanje krivične razmerje. — Jarše pri Mengšu, dné 13. novembra 1903. — Janez Rode, I. občinski svetovalec; Franc Smon, Alojz Ručigaj, Jožef Velkaverh, Leopold Slabič, Franc Pernat, Franc Gabrič, odborniki. — Prejšnja peticiija je bila le delo liberalnega župana, ki občinskim odbornikom ni povedal, za kaj da se gre, temveč jih je preslepil. Sedaj pa ni hotel udati se volji odbora, da se prejšnji sklep prekliče, temveč izjavil, da ne piše nikamer. — Mi svetujemo temu županu, ki je pred občinskimi volitvami skrbno skrival svojo liberalno naravo, naj kar hitro sam odstopi, da mu ne bo ljudstvo pokazalo poti od županskega stola navzdol!

Ne vpijte, ampak plačajte! Liberalci ljudstvu govore o velikanskih podporah, katere bi jim neki dajal sedanji deželni zbor. A ta ne le, da ne more liberalnih obljub izpolniti, ampak ima po zaslugi liberalne večine pol milijona primanjkljaja. Takemu gospodarstvu se naši poslanci in naše občine ustavljajo. Komur to gospodarstvo ugaja in kdor protestira proti obstrukciji, naj pa tega pol milijona plača!

Umeščen je bil na župnijo Jesenice č. gospod Janez Zabukovec, tamošnji župni upravitelj.

Prezentiran je za župnijo Sodražico č. g. Frančišek Traven, kapelan v Šent-Juriju pri Kranju.

Novi slovenski zdravnik v Gorici. V Gorici se je naselil kot privatni zdravnik g. dr. Anton Breclj. Na to opozarjamo naše slovensko ljudstvo iz Gorice in okolice.

Konjerejska enkéta za Kranjsko je imela v prostorih kmetijske družbe sejo. Meseca septembra je namreč prišla osrednja komisija za avstrijsko konjerejo tudi na Kranjsko, da se prepriča, v koliko za-

dostujejo državni žrebci našim konjerejskim razmeram. Dotična komisija oziroma naši zastopniki konjerejskega odseka so nabrali gledé konjskih plemen za našo deželo potrebnih podatkov in nasvetov, na podlagi katerih so določili: Za okraje Kranj, Radovljica in Kamnik težko pincgavsko pasmo; za litijski okraj arabsko pasmo; za postojnski in kočevski okraj arabsko lipičansko; za novomeški okraj angleško pleme; angleško pleme naj velja tudi za pokrajino od Št. Ruprta do Škocijana v krškem okraju, za Št. Jernej, Kostanjevico in Cerklje pa arabsko; v ljubljanski okolici je za Vrhniko in Ig določeno težko angleško, za Šmarje-Grosuplje arabsko, za Horjul pincgavsko; na Selu pri Ljubljani bodeta dva pincgavska in dva angleška žrebca; za črnomaljski okraj, kjer pa je konjereja neznatna, velja angleško pleme. Ako se ta načrt izvrši, more napredovati naša konjereja.

Nagloma je umrl v Ribnici v neki gostilni Anton Oražen, posestnik iz Bukovice pri Ribnici, ravno na vernih duš dan zvečer. Z nekaterimi tovariši je šel v gostilno in si naročil zrezek. Košek dne v usta, pa takoj ven vrže, se prime za glavo in omahne. V nekaj trenutkih je bil mrtev. Dopoldne je bil še v cerkvi pri sv. opravilu za rajne. Bog nas varuj nagle in nepredvidene smrti!

Osebne vesti. Č. g. Ferdinand Zajec O. F. M. se je podal na Dunaj, da se pri slovečem cerkvenem slikarju Kastnerju temeljito izobrazi v slikarski umetnosti.

Umrl je v Gorici monsr. Matija Kravanja, star 71 let. Kravanja je rodom Bovčan. Bil je častni kanonik in papežev tajni komornik. Leta 1865. je vstopil v nadškofijsko pisarno, kjer je bil tajnik in kancelar, l. 1900 je bil imenovan ravnateljem nadškofijske kurije. Umrl je kar nagloma brez posebne bolezni.

Vžigalice niso za otroke. Jože Erklavc, črevljar iz Daljnevasi v ljubljanski okolici, pustil je dne 30. oktobra dopoldne svoja dva otroka, 3letnega Jožeka in 4letno Uršiko, brez nadzorstva sama v sobi, med tem ko je imel on s svojo ženo zunaj hiše opravka. Kmalu nato zasliši Erklavc pretresljivo kričanje iz sobe, urno teče v hišo in najde svojo hčerko vso v plamenu. Izgorela je otroku v pravem pomenu besede vsa obleka na životu. V groznih mukah je drugi dan deklica umrla. Otroka sta se igrala z vžigalicami in pri tej priliki se je otroku krilce vnelo.

Iz ječe novega sodišča ubežal je v Radovljici neki Makedonec, delavec v Bohinju. Z žlico in žeblijem je prevrtal zid tik okna, prišel na dvorišče in po drogu na prosto. Bil je menda prvi zaprt in pokazal, kako močan je novi zid.

S Trate v poljanski dolini se nam poroča: „Slov. Narod“ je priobčil o prihodu presv. knezoškofa v tratovsko župnijo dopis, ki je poln zavijanja in neresnic. V prihodnji številki „Domoljuba“ pojasnili bomo vso zadevo korenito.

Iz Šmartna pri Litiji se nam piše: Vesel dan je obhajala naša mladeniška Marijina družba pretečeno nedeljo 15. novembra. Obhajali smo god našega farnega in društvenega patrona sv. Martina. Slovesno pritrkavanje zvonov je privabilo v krasno ozaljšano farno cerkev skoro vse mladeniče. Po dokončanem jutranjem sv. opravilu smo imeli skupno sv. obhajilo. Po običajni zahvali smo se podali v kapelico na Pungert, kjer imamo mesečne shode. V prelepem govoru so nas nagovorili naš voditelj č. g. Jožef Potokar; v krasnih besedah so nas vspodbujali k lepemu, pobožnemu življenju, v vzgled so nam postavili našega zaščitnika sv. Martina in priporočali, naj bi bili tudi mi tako junaški kot on, da dosežemo koncem boja krono pravičnosti. Najprisrčnejša zahvala g. voditelju za tolik trud in požrtvovalnost, ki ga imajo z nami, kličejo naša hvaležna srca Bog plačaj!

Mladenič Marijine družbe.

Smrt predrzneža Predrznega pomorščaka ka pitana Vossa je zadela njegova usoda. Kapitan je namreč sklenil, da v čolnici, ki ga je izdolbil iz drevesa, potuje okoli sveta. In res je prebrodil srečno Tihi ocean od San Francisko do Sidnej. Tu pa se je mudil dalje časa in tudi popravil svoj pokvarjeni čolnič „Tilikum“. Nato je obiskal novo Zelandijo ter zapustil tamošnje pristanišče ob veliki navzočnosti radovednega ljudstva. Sedaj se je ponesrečil pri nevarnem pomolu Rangitoto.

Kako se ozdravijo pijanci V nekem francoskem mestu je iznašel tamošnji kaznilnični ravnatelj izvrstno sredstvo, kako se odvadi pijance pijančevanja. Ko mu namreč priženejo pijanca, hrani ga 14 dni s samimi takimi jedili, ki so kuhana namesto na vodi v vinu. Sprva se pijanec seveda veseli, toda čez 4 ali 5 dni že zahteva vode, čez 8 dni že z dvignjenimi rokami prosi za kapljico vode, katere pa ne dobi. Čez 14 dni se mu vino tako gnjusí, da je ves srečen, če dobi vode in slovesno obljubi, v svojem življenju se ne več vina dotakniti.

Skrajna raztrenost. V Norimbergu na Nemškem je uradnik vodil razprodajo v neki zastavnici in je v raztresenosti prodal tudi svoj klobuk, ki ga je položil na mizo. Moral je brez klobuka domov.

Mokronoške novice. Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Mokronogu je kupila ob poti proti pokopališču pod goro tri orale zemlje, da tam napravi veliko drevesnico. Rigolanje je že oddano. Popreje se ni nihče zmenil za ta svet, sedaj bi pa naenkrat nekateri tam radi imeli novo šolo. — Blagoslovili

so novo tovarno za usnje g. Penca. Parni stroj je izdelala tvrdka Wolf v Magdeburgu, prav veliko stvari pa Žabkar iz Ljubljane. Poleg tovarne je tudi parna žaga. Bog daj blagoslova! — Svete stopnjice na Gori so dobile novo barvano streho. — Novo trgovino nasproti cerkve je odprl g. Sbil, sredi trga pa gospa Strel. — Umrta je cerkvena dobrotnica M. Plantarič.

Iz Škocijana na Dolenjskem nam poročajo, da se je poslovil mnogoletni nadučitelj, g. Fr. Lavrič, ter se z družino preselil v Mokronog. G. nadučitelj, dobro znani humorist, je bival v Škocijanu nad 40 let in bil v pravem pomenu besede domačin. Zato je bilo slovo tem težje, poslavljal se je oče od otrok. Saj je podučeval cele generacije. Malone vsi gospodarji in gospodinje so bili njegovi gojenci in gojenke, ki so ga kratko klicali: Naš gosp. učenik. Gospod si je pridobil mnogo zaslug. Morda se ni držal najnovejših „paragrafov“ in „formalnih stopenj“, a učil je praktično. Umetna sadjereja tu okrog je deloma tudi sad njegovega truda. Bog živi vrlega mladinojuba še mnogo let v zasluženem pokoju.

Nečuvena draginja svinjskih kož Svinjske kože so trenutno dosegle tako visoko ceno, kakor še nikdar popred. Tovarnar Karol Pollak v Ljubljani jih plačuje po 57¹/₂ krajcarjev kilo za lepo blago in po 35 krajcarjev za škarto, če se mu blago prinese v trgovino na Dunajski cesti št. 23. Ta izredna cena se ne more dolgo držati, ker je previsoka, zato svetujemo, da se mesarji, kmetovalci itd. izredne prilike, svinjske kože dobro v denar spraviti, hitro poslužijo.

Kodelijev vol vstavil vlak. Na Kodelijevem v Ljubljani je pridiral na tir železnice Kodelijev vol in dirjal nasproti osebemu vlaku, ki je ravno prihajal. Vlak je žvižgal v enomer, a vol je dirjal le naprej, tako da je moral strojevodja vlak ustaviti. Ko je vol videl, da vlak stoji, zdirjal je z železničnega tira na travnik.

Iz Begunj pri Cerknici. V torek, 27. t. m. bode v Begunjah vladna komisija zaradi ustanovitve samostojne župnije. Vse je veselo, da se bode v kratkem uresničila tako goreča želja vseh Meniševcev. Delati bo treba tudi z združenimi močmi, da dobimo nazaj samostojno občino, katera se je pred nekoliko leti tako lahkomišljeno proč vrgla. Kajti sramota je za nas, da se v Cerknici gospodarji z našim denarjem!

Proti prehlajenju v vratu se rabi v sedanjem letnem času z najboljšim vspehom Rogaški „Styriavrelec“, ki je po izjavi zdravnikov in mnogih ozdravljenih izborna sredstvo pri katarjih itd. Dobiva se v boljših trgovinah z mineralnimi vodami, drožerijah in lekarnah in tudi naravnost pri upraviteljstvu v Rogaški Slatini.

Za smeh in kratek čas.

Besedni uganki.

I.

(Sestavil A. Jančič.)

a a a a a	reka
a a a a a	drevo
a a a a c	posel
c c č d d	del ladije
d c e e e	država
f g g i i	ptič
i i i j j	mori cvetice
k k k k k	otok
k k k k l	moško ime
l l l l l	delavec
l l l l n	čednost
n n o o o	žuželka
o o o o o	sađ
o o o p p	stara mera
p p r r r	denar
r r s s s	umotvor
s s s s s	geometrijska oblika
s u u v v	ptič.

II.

1 9 10 11 4	ptič
2 9 4 12 11	del ladije
3 10 9 1 4	moško ime
4 11 1 9 12	denar
5 11 8 1 9	reka
6 7 8 9 2	cesarstvo v Aziji
7 5 6 12 9	zaneti ogenj
8 9 10 11 12	zbirališče
9 8 7 1 9	kralj Hunov
10 11 6 9 1	mera
11 1 2 6 9	drevo
12 3 5 6 11	evrop. država.

Rebusa.

$\frac{\text{Dajte}}{\text{m}}$ 1 Kovor' Livno pravi Col'.
Drevo $\frac{\text{se}}{\text{slan}}$ $\frac{\text{ja}}{\text{drevi'}}$ o $\frac{\text{človek}}{\text{človek}}$ a.

Rešite v ugank v zadnji številki.

Demant.

Bodimo Slave sin!

Besedni uganki.

I.

Vsi sveti.

II.

Vinar.

Štirikota.

Lvov — selo.

Rebusa.

1. Geslo Mohorjeve družbe je: Ne nazaj in navzdol, marveč naprej in navzgor!

2. Zastopniki ljudstva, ne udajte se!

Loterijske srečke.

Ljub.	14. novembra	20	80	28	87	49
Trst.	14. novembra	11	24	14	52	36
Dunaj.	7. novembra	72	14	89	80	74
Gradec.	7. novembra	7	40	79	14	83

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 3. decembra 1903.

Hiša je na prodaj

iz proste roke v Stari Loki št. 41 blizu cerkve, brez zemljišča, ravnokar prenovljena. Imam tudi več vrt z vso zapero in več tramov, posebno pripravno za kako prodajalno ali delavnico in tudi več oken, vse dobro ohranjeno in po zelo nizki ceni.

Ivan Spacapan

100 2-1

zidarski mojster
v Stari Loki p. Škofja Loka.

Preklie.

Jaz podpisani **Matija Smuk**, posestnik v Spodnjem Logu pri Litiji, obžalujem odkritosrčno vsa žaljiva očitana, katera sem dne 27. oktobra t. l. pri neki sodni razpravi izustil zoper g. Ivana Smrekarja, posestnika v Kresnicah — ker je vse to izmišljeno in neresnično.

V Litiji, dne 10. novembra 1903.

Matija Smuk

199 1-1

posestnik v Spod. Logu.

Na prodaj

sta dva poda, z opeko kriti nov svinjak, déra, tri okna kozolca, 60 jesenovih plohov za kolarje, osušenih, več pri 197 1 lastniku

JOS. KORDEŽ
Kamnagorica 5., pošta Šiška.

V najem se da
kovačnica
z orodjem vred

ob cesti 201 3-1
v Zabreznici h. št. 24
Pošta: Žirovnica, Gorenjsko.
Neža Pogačnik.

Zimsko blago je došlo v veliki množini in lepih vzorcih, vsled tega slavno občinstvo povabim na nakup.

V zalogi se nahaja lepo in trpežno sukneno blago za moške in ženske, lep perlini parht, najnovjše volnene rute, kocke in ogrinjalke i. t. d.

Stregel bodem kakor do sedaj pošteno in zanesljivo dobro, da spoštujem mi izkazano zaupanje. 168 4-4

Toraj na svideenje v moji trgovini

Špitalske ulice števil. 5

R. Miklauc.

Molitvenik

162 2 za Marijine družbe,

„Vodilo“ in „Najboljša mati“ skup. se dobi v velikem tisku v vezavah po 1½, 2 in 3 krona. Kdor jih vzame več skup v tej izdaji, dobi na vsakih 10 dve po vrhu. Razpošilja jih v imenu izdajatelja g. Fr. Breskvar, knjigovez v Ljubljani. Denar se pošilja založniku. — Isti knjigovez razpošilja tudi „Križev pot za M. družbe.“; 1 izvod velja 20 v., 50 izvodov 8 K in 100 izvodov skup samo 12 K. — „Vodilu“, ki velja samo zase v platnu vezano 60 v., se brezplačno privezuje 20 str. debel „dodatek“, ki obsega 1 sv. mašo in troje litanije. Ta dodatek se dobi zase broširan po 10 v. 100 skup za 8 K. Dokler nimamo šolskega molitvenika, mu je ta dodatek lahko malo nadomestilo. Obe zadnji knjižici sta ob kaki priliki primeren dar za družbenike ali solarje. 1240 7

Koverta s firmo in vizitnice
priporoča po najnižji ceni
KATOL. TISKARNA.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva

XXIII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji
zakonito dopu-
ščena, vsebuje 19.382 dobitkov v gotovini

v skupnem znesku **512.880 kron.**

Glavni dobitek znaša **200.000 kron v gotovini.**

Žrebanje se vrši neprekljčno dné 17. decembra 1903. —
Ena srečka stane 4 krona. 186 2-1

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Drajnau, III., **Vordere Zollamstrasse 7**, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavnih in žel. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loter. ravnateljstva. (Oddelk za drž. loterije.)

Josip Janko

urar v Kamniku,

189 1-1 Velika ulica,

pri o.oča veliko zalogo žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brošev — kakor tudi vsakovrstnih očal.

po zelo nizki ceni.

Popravila, tudi najtežavnejša, izvršim vestno pod poročtvom.

Iščem dobro izurjenega

strugarskega pomočnika oziroma strugarja.

Plača po dogovoru služba stalna in takoj. 194

Fran Švigelj,

tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

176 2-2

POZOR!

*Domača,
krščanska firma!*

Za napravo domače pijače z vinskim, hruškovim in jabolčnim okusom, različnih vrst žganja in ruma, 80% očetnega cveta itd. Mojih snovij za domačo pijačo nikar ne zamenjajte z onimi, ki jih agentje prodajajo. Z mojimi snovmi, ki so naravni pridelek in ne umetne esencije, lahko mešate vino in sadni mošt, delate pijačo na tropine in droži ali tudi na samo vodo. Moje snovi so popolnoma neškodljive, ker je sestavina naravna. Vsled cene, ki je zelo nizka, in finega blaga ne pošiljam nikakošnih agentov. Moja firma je po vsem Slovenskem znana in stara, poštena firma. Na zahtevo pošljem cenike in navodila zastoj. Za na tropine in droži niso nobene druge snovi za rabo, kakor samo moje. Pazite na mojo firmo:

ANDREJ POLAK, trgovec
GRADEC, Annenstrasse 46

„pri črnem psu.“

(poprej Ivan Sajovic.)

„pri črnem psu.“

Usojam si s tem naznaniti, da sem pretrgal razmerje z gospodom **Edmundom Kavčičem** in le-temu sedaj več ne dajem svojega obče priljubljenega

likerja „**TRIGLAV**“.

To priljubljeno zdravo pijačo, ki se ne sme zamenjati z likerji, ki jih izdeluje neka kranjska rastlinska destilacija Florian, izdelujem **odslej na lasten račun. Naročila sprejemam sam ali pa tvrđka Mihael Kastner v Ljubljani.**

Velespoštovanjem

180 1-1

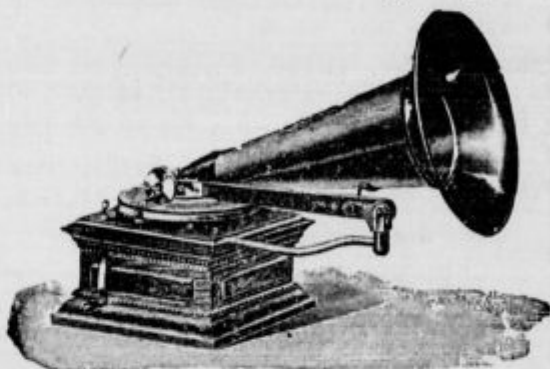
I. Klauer.

Svoji k svojim!

Pri Antonu Ivanecu v Ljubljani, Žabjak šte. 12
se dobijo

najboljši gramofoni

kakor tudi velika izbira plošč; ima veliko pohvalnih pisem od različnih krajev in so vsakemu na razpolago.

S poslanim gramofonom sem jako zadovoljen, toraj Vas priporočam.

166 3-3

Anton Hočevar, župnik, Brezovica.

64 8

Ilustr. ceniki
na razpolago.

Anton Belec
v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeluje in priporoča *cerkvene svetilnice ali stalnice* iz kositarja, ali medenine in iz topaka, *obhajilne svetilnice, pušice z zvončki, štedilna železna ogujišča*; prevzema *kritje streh in zvonikov.*

Ženske zmešane in rezane lase

kupujem v vsaki množini od dveh kilogramov naprej ter plačujem boljše in višje cene, kakor do sedaj noben drugi kupec. — Za sprejeto blago odpošljem takoj znesek. — Nabralci las naj se blagovolijo ozirati na moj naslov. 17 12-9

Aleksander Gjud,
Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Preklic.

190 1-1

Podpisani prekličem in obžalujem s tem vse svoje žaljive besede, katere sem govoril o gospodu **Anton-u Medvedu**, župniku na Sv. Gori, ker so iste neresnične in izmišljene.

Ludovik Butara

bivši cerkovnik na Sv. Gori, sedaj zasebnik
v Podšentjurju.

Vse vrste
slamorenice

lahko tekoče za na roko in do najmočnejših za na gepelj ali vodno moč v veliki izbiri priporočata

Karl Kavšeka nasl. 193 3-1

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na debelo in drobno in zaloga poljedelskih strojev

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi se dobijo po najnižji ceni vsi drugi poljedelski stroji, kakor: **gepeljni, mlatilnice, reporenice, mlini za šrotati in mleti, preše** za sadje in grozdje, **trombe** in cevi za vodovode in sploh vsa železnina.

Bakrene kotle za žganje.

S'ov. ceniki se razpošiljajo na zahtevo brezplačno.

Dva mizarska pomočnika

sprejme v stalno delo takoj, ali pa po sporočilu tudi pozneje

Ivan Mihelič,

mizarski mojster v Bovcu (Goriško).

184 2-2

Kava in čaj

iz prve roke

to je naravnost od pridelovalca, torej popolno jamstvo za naravno, nepopačeno kavo ob najnižjih cenah.

Naša nad 100.000 oralov velika posest na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišeča in ukusna pa jako izdatna.

Kava Javaflor, izvrsten, 4 $\frac{1}{4}$ klg. za gl. 6.65
 " " fin, zelen, 4 $\frac{1}{4}$ klg. za gl. 5.90
 Javabrsil, mešanec, 4 $\frac{1}{4}$ klg. za gl. 5.45

Pošilja se zadacano in franko, brez stroškov na vsako pošto. 138 6-6

Cenik brezplačno in franko.

TURK in dr.
 veleposestnik na Javi.

Prodaja kave in čaja v lastni upravi.

Trst, via acquedotto, 38.

Polhove kape

prodaja še kakor do sedaj na debelo in drobno po nizki ceni

Val. Krašovec,

pošta Št. Peter na Krasu.
 195 2-1

Deček 172
 3-3

poštenih starišev se sprejme takoj za pekarski obrt pri **OROSLAV-u BRIC** pekarskemu mojstru v Litiji.

Šunke

s kožo 1 gl., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gl. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gl., govej. 1 gl. 20 kr., glavčina brez kosti 45 kr., dunajske salame 80 kr., prave, boljše 1 gl., iz šunkna gl. 1.20. ogrske 1 gl. 80 kr. velika klobasa ena 20 kr. 120 8-8

Janko Ev Sirc.

KAROL POLLAK

tovarna za usnje v Ljubljani 192 1-1

== plačuje trenutno ==

svinjske kože

po 1 K 15 h ali 57 $\frac{1}{2}$ krajcarjev kilo za lepo blago in 70 h ali 35 krajcarjev za škarto, če se mu blago prinese v trgovino

== na Dunajski cesti h. št. 23. ==